

Το Design ως καταλύτης της καινοτομίας

Είναι γεγονός ότι η έννοια του Design (Σχεδιασμού) εξακολουθεί να ταυτίζεται ευρέως με την αισθητική και την εικόνα ενός προϊόντος. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής του Design είναι πολύ ευρύτερο, καθώς ενσωματώνει ευρύτερους επιστημονικούς κλάδους και πεδία, όπως τα Design Thinking, Service Design, Eco-Design, Social Innovation και Sustainable Development.

Αν θέλαμε να δώσουμε έναν ορισμό του Design, θα μπορούσαμε να το περιγράψουμε ως μια μεθοδολογία επίλυσης προβλημάτων με δημιουργικό και βιώσιμο τρόπο, επικεντρωμένη στις πραγματικές

ανάγκες του τελικού χρήστη. Είναι μία μέθοδος ανάπτυξης νέων υπηρεσιών/προϊόντων ή βελτίωσης ήδη υφιστάμενων, που στηρίζεται στις εξής αρχές:

- Οι άνθρωποι αποτελούν το σημείο εκκίνησης.
- Η συνεργασία οδηγεί σε αποτελεσματικές και αποδοτικές λύσεις.
- Οι ιδέες δοκιμάζονται γρήγορα σε πρωτότυπα.
- Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας γίνονται δοκιμές και τεκμηριώσεις μαζί με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Αυτές οι αρχές αποτελούν το συγκριτικό πλεονέκτημα και την αξία του Σχεδιασμού, καθώς με την εφαρμογή τους επιτυγχάνεται η συναίνεση όλων των συμβαλλομένων μερών του εξεταζόμενου -προς δημιουργία ή βελτίωση- προϊόντος ή υπηρεσίας.

Ο τρόπος είναι απλός. Κάνοντας τις ιδέες ξεκάθαρες για όλους, οι λύσεις γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας σε πρώιμο στάδιο με διαγράμματα, σχέδια και πρωτότυπα. Μέσω της οπτικοποιημένης παρουσίασης των ιδεών, ο καθένας κατανοεί το πρόβλημα και έτσι μπορεί να συμβάλει στην εξεύρεση λύσης.

Αδιαμφισβήτητα η μεθοδολογία του Σχεδιασμού είναι άρρηκτα συν-

δεδεμένη με την καινοτομία και αποτελεί δυναμικό παράγοντα για την προστιθέμενη αξία της. Η διαδικασία της κατανόησης του προβλήματος και η ανάπτυξη συνεργασίας με στόχο ένα νέο ή ένα σημαντικό βελτιωμένο προϊόν, υπηρεσία ή σύστημα, με τη χρήση των κατάλληλων εργαλείων Design, διασφαλίζει την καλύτερη σύνδεση με τις ανάγκες του τελικού χρήστη, ενώ παράλληλα συνεκτιμά την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Δεν είναι τυχαίο πως μερικές από τις πιο καινοτόμες εταιρείες στον κόσμο, όπως οι Apple, Google, Nike, Ford, έχουν ως κοινό παρονομαστή τη χρήση του Σχεδιασμού ως ολοκληρωμένης πηγής για αυξημένη αποτελεσματικότητα και επιτυχία. Ανάλογα αποτελέσματα καταγράφουν μετρήσεις και έρευνες στην Αμερική και στην Αγγλία (Bain & Company). Ακόμη και η επιφύλαξη πολλών επιχειρήσεων να επενδύσουν στη διαδικασία του Σχεδιασμού λόγω δυσκολίας μέτρησης της αποτελεσματικότητάς του ως επιχειρηματικής στρατηγικής, σήμερα έχει εξαλειφθεί, καθώς τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργηθεί εργαλεία μέτρησης του αντίκτυπου της χρήσης του Σχεδιασμού (π.χ. το «DMI DESIGN VALUE INDEX»).

Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό ότι το Design ως δομημένη δημιουργική διαδικασία αποτελεί ανταγωνιστικό εργαλείο μείζονος σημασίας για τις επιχειρήσεις. Είναι το θεμέλιο για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, όχι μόνο διά της ανάπτυξης νέων προϊόντων, αλλά και διά της κατανόησης του τρόπου με τον οποίο τα προϊόντα μπορούν να εισέλθουν καλύτερα στην αγορά και να βελτιώσουν την αγοραστική τους αξία προς όφελος της επιχείρησης.

Αυτά ακριβώς τα πλεονεκτήματα της μεθοδολογίας και της αξίας του Σχεδιασμού οδήγησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην αναγνώριση του Σχεδιασμού ως καταλύτη καινοτομίας και στην ένταξή του ως κεντρικού πυλώνα της πολιτικής της για την καινοτομία και τη δημιουργικότητα για τα επόμενα χρόνια.

Το Design ως δομημένη δημιουργική διαδικασία αποτελεί ανταγωνιστικό εργαλείο μείζονος σημασίας για τις επιχειρήσεις. Είναι το θεμέλιο για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα.

Παρότι όμως ο Σχεδιασμός είναι μία ευρέως διαδεδομένη μεθοδολογία στην υπόλοιπη Ευρώπη, στην Ελλάδα δεν έχει τύχει της ίδιας αναγνώρισης.

Το ΚΕΠΑ, φορέας διαχείρισης προγραμμάτων και προώθησης της επιχειρηματικότητας, έχει αναλάβει -στο πλαίσιο συμμετοχής του μαζί με άλλους 13 φορείς του εξωτερικού στο έργο της Ε.Ε. «Design for Europe»- συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την προώθηση και προβολή του Σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και τη μεταφορά και ενσωμάτωση τεχνογνωσίας από καλές πρακτικές του εξωτερικού. Στην κατεύθυνση αυτή αποτελεί αισιό-

δοξο μήνυμα το γεγονός ότι, με την παρότρυνση του ΚΕΠΑ στην πρόσφατη προκήρυξη του προγράμματος για την ενίσχυση των Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων στο πλαίσιο του ΕΠΙΛΕΚ του ΕΣΠΑ 2014-2020, επιχορηγούνται οι δαπάνες για την εφαρμογή της μεθοδολογίας του Σχεδιασμού. Παράλληλα, το ΚΕΠΑ προωθεί τη δημιουργία ενός Κέντρου Design στα πρότυπα αντίστοιχων κέντρων του εξωτερικού (Αγγλία, Δανία, Βέλγιο, Εσθονία, κ.λπ.) με έδρα τη Θεσσαλονίκη, το οποίο θα βοηθήσει τη χώρα μας να αντιμετωπίσει τις προαναφερθείσες προκλήσεις μέσω:

- Της κατοχύρωσης του Σχεδιασμού ως κορυφαίου εργαλείου χάραξης αναπτυξιακής πολιτικής στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα.
- Της ενίσχυσης του εθνικού οικοσυστήματος καινοτομίας, καθώς και του brandname της χώρας.
- Της ανάδειξης νέων δημιουργικών ταλέντων με την παράλληλη προώθηση της αριστείας του Σχεδιασμού.

Κρίνεται, λοιπόν, απολύτως αναγκαία η υιοθέτηση της χρήσης του Design στην πολιτική της Ελλάδας για την καινοτομία σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η ευρύτερη χρήση του τόσο στην ελληνική βιομηχανία όσο και στον δημόσιο τομέα θα προωθήσει την ανταγωνιστικότητα και την πιο αποτελεσματική χρήση των πόρων και θα συμβάλει σημαντικά στην ανάδειξη του καινοτομικού προφίλ της χώρας μας.

[SID:10132688]